

Informavimas / teisė susipažinti

2026-06-15

INFORMAVIMAS

- Taikant skaidrumo principą, fiziniams asmenims turėtų būti aišku, kaip su jais susiję asmens duomenys yra renkami, naudojami, su jais susipažįstama arba jie yra kitaip tvarkomi, taip pat kokiu mastu tie asmens duomenys yra ar bus tvarkomi.
- Pagal skaidrumo principą informacija ir pranešimai, susiję su tų asmens duomenų tvarkymu, turi būti glausti, skaidrūs, lengvai prieinami ir suprantami, pateikiami aiškia ir paprasta kalba.
- Skaidrumo principas, visų pirma, susijęs su duomenų subjektų informavimu apie duomenų valdytojo tapatybę ir duomenų tvarkymo tikslus, taip pat su tolesniu informavimu, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir skaidrus duomenų tvarkymas atitinkamų fizinių asmenų atžvilgiu, jų teise gauti patvirtinimą dėl su jais susijusių asmens duomenų tvarkymo ir teise tuos duomenis gauti.

INFORMAVIMAS

- Fiziniai asmenys turėtų būti informuoti apie su asmens duomenų tvarkymu susijusius pavojus, taisykles, apsaugos priemones bei teises ir apie tai, kaip naudotis savo teisėmis tokio asmens duomenų tvarkymo srityje.
- Duomenų valdytojas, įgyvendindamas BDAR 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą atskaitomybės principą, vykdydamas vaizdo stebėjimą yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, ir turi sugebėti įrodyti, kad jų laikomasi.

INFORMAVIMAS

Duomenų valdytojas privalo užtikrinti, kad prieš patenkant į patalpas ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, būtų aiškiai ir tinkamai pateikiama bent ši informacija:

- apie vykdomą vaizdo stebėjimą;
- duomenų valdytojo juridinio asmens pavadinimas, duomenų valdytojo fizinio asmens vardas ir pavardė, jų kontaktinė informacija (adresas, el. pašto adresas ir (arba) tel. nr.);
- asmens duomenų tvarkymo tikslas;
- nuoroda į informacijos šaltinį, kur būtų galima gauti detalesnę informaciją apie vykdomą vaizdo stebėjimą (t. y. BDAR 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją, BDAR 15–22 ir 34 straipsniuose nustatytų duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarką ir kt.), pavyzdžiui, nuoroda į interneto svetainę, kontaktinis tel. nr. ar kt.

INFORMAVIMAS

- Duomenų valdytojas gali pasirinkti, kokią kitą papildomą informaciją pateikti informacinėje lentelėje.
- Informaciją apie tai, kad vykdomas vaizdo stebėjimas, rekomenduojama pateikti visais atvejais, nepriklausomai nuo to, kad kai kuriose tam skirtose vietose vaizdo stebėjimas tuo metu nėra vykdomas (pavyzdžiui, vaizdo kamera veikia ne visą laiką, veikia nustatytu periodiškumu ir pan.).

INFORMAVIMAS

NETINKAMAS PAVYZDYS:

INFORMAVIMAS

TINKAMAS PAVYZDYS:

DĖMESIO!

VYKDOMAS VAIZDO STEBĖJIMAS

**Vaizdo stebėjimas vykdomas
ASMENŲ IR TURTO APSAUGOS
tikslu.**

VAIZDO STEBĖJIMĄ VYKDO DUOMENŲ VALDYTOJAS:

- **UAB „Pavyzdys“**
PAVADINIMAS
- **Gatvės g. 123, LT-01234 Vilnius**
ADRESAS
- **+370 600 12345**
TELEFONO NUMERIS

i IŠSAMESNĖ INFORMACIJA PATEIKIAMA:

- INTERNETE: <https://www.pavyzdys.lt/privatumo-politika>
- TELEFONU: +370 600 12345
- EL. PAŠTU: info@pavyzdys.lt

TEISĖ SUSIPAŽINTI

- Duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar jo asmens duomenys yra tvarkomi.
- Stebėjimo vaizdo kameromis atveju tai reiškia, kad jeigu duomenys nesaugomi arba neperduodami koku nors būdu, tuomet, pasibaigus stebėjimo tikruoju laiku momentui, duomenų valdytojas galėtų pateikti tik informaciją, kad nebetvarkomi jokie asmens duomenys.
- Jeigu duomenys prašymo pateikimo metu vis tiek tvarkomi (t. y. jeigu duomenys saugomi arba nuolat tvarkomi bet kuriuo kitu būdu), duomenų subjektui turėtų būti suteikta prieiga ir informacija pagal BDAR 15 straipsnį.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (1)

- VDAI gautas duomenų valdytojo paklausimas dėl duomenų subjekto teisės susipažinti su vaizdo įrašu įgyvendinimo. Paklausime duomenų valdytojas nurodė, kad buvęs darbuotojas (duomenų subjektas) prašo pateikti jo vaizdo duomenų įrašo kopiją. Taigi, duomenų subjektas prašo susipažinti su savo vaizdo duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį.
- Duomenų valdytojo nuomone, duomenų subjekto prašymas nėra proporcingas, kadangi vaizdas įrašomas ne vienu įrenginiu, o duomenų subjektas prašyme duomenų valdytojui nebuvo patikslinęs, pateikęs papildomos informacijos apie tai, kokią dieną ir kada apytiksliai buvo lankytasi stebimoje zonoje.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (1.2)

- VDAI vertinimu, duomenų valdytojo nurodytos aplinkybės, tokios kaip didelis prašomų vaizdo įrašų kiekis ar būtinybė panaudoti reikšmingus techninius bei finansinius išteklius, pačios savaime nepatvirtina prašymo neproporcingumo.
- Visgi VDAI sutiko, kad vaizdo stebėjimas savaime yra ne toks pats duomenų tvarkymas, kai galima paprasčiau (pavyzdžiui, informacinėse sistemose) surinkti informaciją apie tvarkomus fizinio asmens duomenis ir pateikti asmeniui duomenų kopiją. Dėl šios priežasties VDAI laikėsi nuomonės, kad tokio pobūdžio prašymas turi būti įgyvendintas, kai duomenų subjektas pateikia **papildomą informaciją**, kuri yra būtina tokiam prašymui nagrinėti, pavyzdžiui, kada ir koku apytiksliai laiku asmuo lankėsi duomenų valdytojo patalpose, stebimoje zonoje. Priešingu atveju, duomenų subjekto prašymas gali būti laikomas neproporcingu.
- VDAI vertinimu, siekiant nepagrįstai neapriboti duomenų subjekto teisės susipažinti su jo duomenimis, duomenų valdytojas turėtų sudaryti galimybę asmeniui patikslinti prašymą.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2)

VDAI gautas duomenų subjekto (pareiškėjo) skundas dėl duomenų valdytojo (skundžiamo asmens) veiksmų. Duomenų subjektas nurodė, kad kreipėsi į skundžiamą asmenį dėl apeliacijos, kartu prašydamas leisti susipažinti su pilna laikyto praktinio vairavimo egzamino filmuota medžiaga ir leisti gauti filmuotą egzamino medžiagą skaitmeninėje laikmenoje, kadangi duomenų subjektas neturėdamas egzamino vaizdo įrašo negali apskųsti vykusio egzamino įvertinimo.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.1)

- Duomenų valdytojas (skundžiamas asmuo) nurodė, kad įvertino pareiškėjo apeliaciją ir informavo pareiškėją, kad vadovaujantis Egzaminavimo aprašu, egzaminuojamajam, ne vėliau, kaip per vieną darbo dieną nuo egzamino laikymo dienos pateikus prašymą raštu, leidžiama asmeniškai arba kartu su jį atstovaujančiu asmeniu peržiūrėti laikyto praktikos egzamino duomenų įrašą su skundžiamo asmens padalinio atstovu suderintu laiku. Peržiūrėti laikyto praktikos egzamino duomenų įrašą galima ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo egzamino dienos.
- Įrašo kopija egzaminuojamajam neteikiama. Todėl prašymas pateikti egzamino vaizdo rašo kopiją skaitmeninėje laikmenoje nebus tenkinamas.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.2)

- Skundžiamas asmuo pažymėjo, kad dėl praktikos egzamino vaizdo ir garso įrašo peržiūros, pareiškėjas prašymo nepateikė, tačiau pateikė apeliaciją dėl šio egzamino įvertinimo. Apskundus praktinio egzamino rezultatą praktinio egzamino vaizdo ir garso įrašas saugomas iki procesinio sprendimo įsiteisėjimo, bet ne ilgiau kaip 24 mėn. nuo įrašo padarymo, dienos.
- VDAI, įvertinusi pareiškėjo skundo turinį bei pridėtą apeliaciją darė išvadą, kad pareiškėjas skundėsi dėl jo teisės susipažinti su duomenimis galimo pažeidimo, tačiau savo reikalavimą dėl šios teisės įgyvendinimo pareiškėjas suformulavo apeliacijoje, pateiktoje duomenų valdytojui.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.3)

Teisę susipažinti su duomenimis reglamentuoja BDAR 15 straipsnis. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo **gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi**, o jei tokie duomenys yra tvarkomi, **turi teisę susipažinti su asmens duomenimis** ir BDAR 15 straipsnio 1 dalies a – h punktuose nustatyta informacija. Pagal BDAR 15 straipsnio 3 ir 4 dalis: (3) duomenų valdytojas pateikia tvarkomų asmens duomenų kopiją; (4) teisė gauti kopiją negali daryti neigiamo poveikio kitų teisėms ir laisvėms.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.4)

- VDAI nagrinėdama skundą ir vertindama prašymo formuluotes, sprendė, kad asmens prašymas pagal turinį patenka į BDAR 15 straipsnio 3 dalies (gauti kopiją) apimtį.
- Skundžiamas asmuo pareiškėjo prašymo nevertino kaip prašymo dėl BDAR 15 straipsnyje nustatytos teisės susipažinti su duomenimis.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.5)

Nagrinėjamu atveju ypač aktualu:

- Duomenų subjektai savo prašyme **neprivalo nurodyti teisinio pagrindo**, tačiau, jeigu duomenų subjektai paaiškina, kad jų prašymas grindžiamas sektorių teisės aktais arba nacionalinės teisės aktais, kuriais reglamentuojamas konkretus prieigos prie tam tikrų kategorijų duomenų klausimas, o ne BDAR, tokį prašymą duomenų valdytojas nagrinėja atsižvelgdamas į minėtas sektorių arba nacionalines taisykles.
- Jei duomenų valdytojas abejoja dėl to, kuria teise nori pasinaudoti duomenų subjektas, rekomenduojama prašyti prašymą pateikusio duomenų subjekto **paaiškinti prašymo dalyką**.
- Jeigu prašymui taikomas BDAR, faktas, kad esama tokių konkrečių teisės aktų, nėra viršesnis už BDAR nustatytos teisės susipažinti su duomenimis bendrą taikymą.
- BDAR nenustato jokių oficialių reikalavimų, taikomų asmenims, prašantiems galimybės susipažinti su duomenimis. Norint pateikti prašymą susipažinti su duomenimis, užtenka, kad prašymą pateikęs asmuo nurodytų, jog jie nori žinoti, kokius su jais susijusius asmens duomenis tvarko duomenų valdytojas. Todėl duomenų valdytojas negali atsisakyti pateikti duomenis remdamasis tuo, kad nebuvo nurodytas prašymo teisinis pagrindas, ir visų pirma tuo, kad nebuvo konkrečios nuorodos į teisę susipažinti su duomenimis arba BDAR.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.6)

- VDAI, vadovaudamasi BDAR 15 straipsnio 3 dalimi, sprendė, kad tuo atveju, jei skundžiamas asmuo abejojo dėl to, kuria teise nori pasinaudoti pareiškėjas, jis turėjo **ne tik teisę, bet ir pareigą**, prašyti pareiškėjo patikslinti apeliacijoje nurodytą prašymą, tačiau to nepadarė, nesuteikdamas pareiškėjui galimybės gauti vaizdo įrašo kopiją, kaip tai nustatyta BDAR 15 straipsnio 3 dalyje ir tokiu būdu šią nuostatą pažeisdamas.
- Tačiau nepaisant aukščiau padarytos išvados, kad skundžiamas asmuo pareiškėjo prašymo nevertino kaip prašymo dėl teisės susipažinti su duomenimis, skundžiamas asmuo jį jį atsakė, pateikdamas pareiškėjui apeliacijos komisijos protokolą, kuriame pateiktas atsisakymas vykdyti pareiškėjo prašymą.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (2.7)

- VDAI, vertindama skundžiamo asmens atsisakymą patenkinti asmens prašymą, atkreipė dėmesį, kad skundžiamas asmuo savo atsisakymą grindė savo paties patvirtintu Aprašu, kuriame nustatyta, kad įrašo kopija egzaminuojamajam neteikiama. Jokių papildomų paaiškinimų skundžiamas asmuo nepateikė.
- Skundžiamas asmuo VDAI nepaaiškino, kodėl negali pateikti vaizdo įrašo kopijos, todėl VDAI sprendė, kad skundžiamas asmuo nepagrindė savo atsisakymo tenkinti asmens prašymą priešasties (teisėtumo).
- VDAI pareiškėjo skundą pripažino pagrįstu. O skundžiamam asmeniui pareiškė papeikimą už BDAR 15 straipsnio 3 dalies pažeidimą.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (3)

- VDAI gautas duomenų valdytojo (bendrovės, vykdančios daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimą) paklausimas, kuriame nurodoma, kad bendrovė gavo duomenų subjekto (namo bendrasavininko) prašymą suteikti tam tikru metu ir laikotarpiu nufilmuoto vaizdo stebėjimo išrašą.
- Iš paklausimo, nebuvo aišku kam asmeniui siekiančiam gauti vaizdo stebėjimo įrašą reikalingas toks įrašas, ar jis siekia pasinaudoti teise susipažinti su asmens duomenimis.
- Paminėtina, kad vien ta aplinkybė, jei taikoma, kad toks asmuo yra vienas iš gyvenamojo namo, kuriam priklauso automobilių stovėjimo aikštelė, butų savininkų, priėmusių sprendimą diegti vaizdo stebėjimą, savaime nesuteikia teisės tokiam asmeniui gauti išsaugotus vaizdo įrašus ir (ar) juos naudoti savo nuožiūra.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (3.1)

- Šioje situacijoje, atsižvelgiant į tai, kad automobilių stovėjimo aikštelė stebima vaizdo kameromis, į stebėjimo lauką patenka ir kiti asmenys. Jeigu duomenų subjektas nori gauti įrašo kopiją (BDAR 15 straipsnio 3 dalis), tai turėtų neigiamą poveikį kito toje įrašė esančio duomenų subjekto teisėms ir laisvėms.
- Duomenų valdytojas trečiųjų asmenų teisių apsaugos neturėtų naudoti kaip pasiteisinimo, siekiant užkirsti kelią teisėtiems asmenų reikalavimams susipažinti su duomenimis.

TEISĖ SUSIPAŽINTI

Praktinė situacija (3.2)

- VDAI vertinimu, šioje situacijoje, jeigu duomenų valdytojas turi abejonių ar duomenų subjektas nori pasinaudoti teise susipažinti su asmens duomenimis, duomenų valdytojas turi pareigą asmens prašyti patikslinti prašymą.
- Duomenų subjektas prašo suteikti tam tikru metu ir laikotarpiu nufilmuoto vaizdo stebėjimo išrašą.
- Jeigu tame pačiame įrašė galima nustatyti kitų duomenų subjektų tapatybę, tuomet dalį įrašo kopijos, prieš ją perduodant jos prašiusiam duomenų subjektui, duomenų valdytojas turėtų anoniminti (pavyzdžiui, užtušuojuant įrašo kopiją arba jos dalis).

Ačiū už dėmesį.